

Maria

TIDNINGEN TILL DIG I LILLA EDET
OM KRISTEN TRO, LIVSFRÅGOR
OCH OM ATT VARA MÄNNISKA

VINTER 2024 | NR 4

TEMA JUL
MÖTET BENGT-LENNART MELLQVIST
REPORTAGET NÖJESFIXARNA

Svenska
kyrkan

Lilla Edets
pastorat

Väntans högtid

Vi vet om det varje år. Vi planerar för det varje år. Ändå känns det som det varje år brukar kännas. Är det redan dags för första advent!? Ska nedräkningen inför jul tillsammans med julkalendern redan börja? Då har jag bara 23 luckor på mig att hinna städa, handla julklappar och så vidare!

Med för mycket göranden och för högt ställda förväntningar på en själv är det lätt att perioden innan jul blir en stressens högtid. Men vårt kyrkoår lär oss det omvända! Perioden innan jul kallar vi advent. Det betyder kommande eller annalkande. Kyrkoåret uppmuntrar oss att invänta något, eller snarare, någon! Om vi vågar stanna upp och vänta på Han som kommer tror jag att advent kan bli en väntans högtid, snarare än en stressens högtid, för oss.

När jag var barn var varje lucköppning i advent som en liten julafton som vittnade om den stora julaftonen som vi alla väntade på. Hela väntan bidrog därför till uppbyggelsen inför den stora kulmen: Julafton. Och när jul väl hade anlät, var det å ena sidan som vilken annan dag som helst. Å andra sidan som någonting helt nytt. För det var inte längre släckt i granen, utan tänt!

I advent välkomnar vi det nya kyrkoåret med att vänta på Jesu födelse. Marias och Josefs väntan som blivande föräldrar var inte en glorifierad väntan. Det var slitsamt och utelämnat. Det var lortigt, utan världslig lyx. De hade inte ens någonstans att sova kvällen innan Marias förlossning. Mitt i denna till synes kaosartade väntan föddes Jesus Kristus Guds Son av jungfru Maria och lades i en krubba. Å ena sidan var dagen lik vilken annan dag som helst, å andra sidan var det någonting helt nytt. Stjärnan över Betlehem var tänd.

Tillsammans med Maria och Josef bjuds vi med att leva i nuet, genom att överlämna våra och världens bekymmer till Gud. Jesus själv undervisar oss om detta: "Bekymra er inte för morgondagen, var dag har nog av sin egen plåga." Så lev i advent, väntans högtid, i glädje och förväntan. Ty se, Han kommer! "Bered en väg för Herren" och förbered dig, som ett barn på julafton, att ta emot honom när Han nalkas dig.

Johannes Kannas, präst

Foto: Adobe firefly

Maria

Utgivare av Svenska kyrkan i Lilla Edet med fyra nr/år och distribueras som samhällsinformation till alla hushåll i pastoratet.

Svenska kyrkan | Lilla Edets pastorat

Ansvarig utgivare: Marcus Stille

Redaktionsgrupp: Patrik Björk, Henrik Mossberg, Lisbeth Olsson och Rolf Pettersson

Grafisk form: Louise Toshach

Tryck: By Wind

Foto omslag: Henrik Mossberg

Namnet Maria syftar på Jesus mor som fick föda Guds son, Maria från Magdala som var i hans närhet, samt Maria, Jakobs mor, som var det första vittnet om Jesus uppståndelse.

SVENSKA KYRKAN I LILLA EDET består av tre församlingar – Hjärtum, Västerlanda och Fuxerna-Åsbräcka – och är en del av den världsvida Kyrkan. Genom guds-tjänst, diakoni, undervisning och mission vill vi tillsammans ta emot och förmedla Guds kärlek.

Svenska kyrkan i Lilla Edet
Fuxernavägen 8, 463 33 Lilla Edet
0520 - 49 47 00
svenskakyrkan.se/lillaedet

Präster:

Marcus Stille, 0520 - 49 47 02
Rolf Pettersson, 0520 - 49 47 06
Johannes Kannas, 0520 - 49 47 08

Diakoner:

Merja Andersson, 0520 - 49 47 07
Yvonne Kerygman, 0520 - 49 47 04

I DETTA NUMMER

- 2 PRELUDIUM
- 3 MUSIKRUTAN
- 4 REPORTAGET
- 6 GLIMTAR UR FÖRSAMLINGSLIVET
- 8 KALENDARIUM
- 10 MÖTET
- 12 KYRKOÅRDAR
- 14 KORSORD
- 15 TÄVLING

Foto: Ikon

Besöksgruppen – ett projekt med stöd från Socialstyrelsen att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre.

Har Du hört talas om Besöksgruppen? *Nu söker vi fler som vill vara med!*

Om Du söker vänner och gemenskap kan du få någon att gå tillsammans med. Kanske gå till en aktivitet med någon? Eller bara ta en fika ihop? Besök hemsidan för info om höstens program. Besöksgruppen är ett gäng härliga människor som vill hjälpa dig med att skapa nya kontakter. Låter det intressant?

För info, skanna QR-koden
eller ring Caroline Åberg, tel: 0520-494732
Du kan också läsa mer på
svenskakyrkan.se/lillaedet/besoksgruppen

I varje nummer av Maria kommer vi att presentera en profil inom det kristna musikkivet. Det kan vara en sångare, musiker eller låtskrivare inom t ex lovsång fram till klassisk musik, aktiva både i nutid och dåtid.

Musikrutan

: Egil Hovland

Har du någon gång sjungit Måne och sol, Psalm 21 i vår psalmbok? I så fall har du sjungit musik av norrmannen Egil Hovland som skulle ha fyllt hundra år i år. Han föddes 1924 och studerade som ung kyrkomusik i Oslo. År 1949 blev han organist i Glemmens kyrka i Fredrikstad, inte så långt norr om Strömstad på den norska sidan. Han blev en mycket produktiv kompositör och skrev mycket musik, inte minst för kyrkan. I vår svenska psalmbok har han skrivit hela 18 melodier, ofta till text av Britt G Hallqvist.

Under 1960-talet experimenterade Hovland med modernistiska klanger och tekniker, men under 1970-talet genomgick han något av en konstnärlig kris.

QR-koden leder till en inspelning av Hovlands tonsättning av Karin Boyes Aftonbön.

Han upplevde att avståndet mellan kompositörerna och lyssnarna hade blivit för stort. Lösningen för honom blev att återvända till ett mer traditionellt och romantiskt influerat tonspråk.

Mycket av hans musik finns idag på Youtube och Spotify. Vill du lyssna på något han skrivit för kör kan du börja med "Karin Boyes aftonbön". Bland hans mer berömda orgelstycken finns "Toccata Nu la oss takke Gud". Om du vill lyssna på något lite mer humoristisk kan du till exempel prova hans "Concerto for Trombon & Orchestra".

Text: Fredrik Tobin-Dodd

På dagens meny står PPPPP-soppa, hembakad bröd och chokladpudding!

Monica Skoglund har varit den drivande kraften bakom Nöjesfixarna, och aktiv volontär i cirka 10 år.

”Folkets kärlek, min belöning” Karl XIV Johans valspråk har Nöjesfixarna gjort till sitt

En höstdag med strålande sol har jag och Henrik Mossberg stämt möte med Nöjesfixarna som huserar i Fuxerna prästgård. När vi kommer in genom ytterdörren och möts vi av Lola som är verksamhetsutvecklare på studieförbundet Vuxenskolan, som Nöjesfixarna har sina aktiviteter genom.

Monica Skoglund – navet i verksamheten

Vi får frågan om vi hör till Nöjesfixarna eller om vi söker någon annan här, och innan vi ens hunnit yppa ordet av det har Monica Skoglund, navet i Nöjesfixarna, hittat rätt på oss. Monica föreslår att vi ska komma in i köket för att samtala där inne. Förberedelserna är i full gång och

när vi kommer in genom köksdörren möts vi direkt av en ljuvlig och inbjudande doft av nybakat bröd, varm soppa, stekt bacon och kaffe. Monica står och rör i flera kastruller samtidigt, fulla av en soppa som fått namnet PPPPP-soppa som ger en hint av innehållet. ”Persilja, Potatis, Purjolök, Palsternacka och Pacon.” säger Monica med ett skratt på slutet. Den sistnämnda ingrediensen gör sig fint som ordvits då det såklart menas bacon.

Många volontärer

Längre in i köket står volontären Ann-Charlotte Jansson och ser över allt det stekta baconet, förbereder hackad persilja som ska garnera denna fantastiska soppa och ställer

även fram bröd av två sorter, morot- och havrebröd samt ett långpannebröd. ”Allt är hembakat.” intygar Monica. ”Och till efterrätt blir det chokladpudding med grädde, salt-karamellsås och ett gott flarn.”

Ja, man kan inte annat än att erkänna att det både började kurra i magen och vattnas i munnen när man möttes av allt detta. Ann-Charlotte berättar att hon brukar hjälpa till då och då med Nöjesfixarnas aktiviteter. Kaffet brygger Monicas mamma Margareta Skoglund som är en mycket engagerad volontär.

”Folkets kärlek, min belöning” är drivkraften

”Vad är det som driver er?” frågar jag och Henrik. ”Att vara volontär och arbeta ideellt ger så mycket tillbaka. Alla behövs för sin grej” säger Monica. ”Det är verkligen utmattande att dra runt ett sådant här arrangemang men så roligt! Man somnar med ett leende.”

Margareta flikar in kung Karl XIV Johan valspråk med ett leende.

”Folkets kärlek, min belöning”

Under tiden som jag och Henrik står och beundrar all den goda maten ringer det i Monicas telefon.

Det verkar vara ett återbud från ett par från Skepplanda som fått problem med bilen. "Våra besökare kommer både lokalt och mer fjärran, vi har några som åker från Trollhättan och andra som kommer från Älvängen. Det är roligt att folk kommer till oss." berättar Monica efter samtalet. Jag frågar om återbudet, behöver man boka biljett eller plats för att komma hit? "Det är förbokningar som gäller för våra arrangemang, då vi behöver möjlighet att planera för mängden mat som ska lagas. Det är en av orsakerna till att vi kan hålla nere kostnader och priset. Men de flesta brukar rulla hem härifrån!" berättar Monica skrattande. "Vi snålar inte med maten här, det räcker och alla ska bli mätta." "Jo, men en gång tog väl gurkan slut" invänder Margareta med ett skratt "Ja men värre än så har det aldrig blivit i alla fall" kontrar Monica tillbaka.

Ofta fullbokat

Dagens aktivitet *Höstmys* är som så många andra av Nöjesfixarnas arrangemang fullbokat. "Idag är det 50 platser och alla har gått åt, det finns folk på kölista vid i princip alla tillfällen." Vilket ses som både roligt men samtidigt trist då alla som vill komma önskas kunna delta. Monica har varit aktiv som volontär i cirka 10 års tid. Det började när hon var aktiv på Röda Korset med att baka och hjälpa till där det behövdes och ur det arbetet växte gruppen Nöjesfixarna fram som Monicas idé.

Idag är de en grupp om 12 volontärer som hjälper till att möjliggöra alla aktiviteter. Förutom *Höstmys* ser vi också *Kafferepet* som ställer ett enda krav på gästerna, de ska gilla att fika. Där träffas man för att baka tillsammans och inga tidigare kunskaper krävs för att delta. Gruppen med volontärer är ingen förening i juridisk mening utan helt fristående, också både politiskt och religiöst. "Alla är välkomna hit! Är du 65+ är det bara att höra av sig inför ett arrangemang för att boka plats, man behöver inte heller något medlemskap. Vi finns på vår Facebook-sida *Nöjesfixarna i Lilla Edet*", förklarar Monica.

Gunilla Hansen och Kent Jonasson i Refräng & Co från Lödöse, står för dagens underhållning.

Företagare stöder med gåvor till priser

Nöjesfixarna har ett gott samarbete med bland andra Hemköp Torpahallen i Vänersborg där de får handla till specialpris. Men även lokala aktörer såsom ICA Boström och Coop hjälper till med så mycket de kan avvara. "Ju mer vi får desto mer ger vi", berättar Monica. Andra lokala företag som Stendahls Bil och Derome har hjälpt till med att låna ut tält vid osäkert väder på *Skoglunds altan*, som är ett annat av Nöjesfixarnas arrangemang. Vid baktävlingen i maj månad *Hela Edet bakar*, skänker 50 företagare bort gåvor för att delas ut som priser till vinnare i tävlingen. Jag och Henrik tackar för pratstunden i köket och beger oss ut till festsalen för att ta pulsen på stämningen.

Den första vi möter är Britt-Marie Thorén som sitter i kassan. Hon började som gäst men engagerade sig senare som volontär och har nu varit aktiv i 3 år med Nöjesfixarna. "Jag beundrar verkligen Monica som orkar att dra runt detta, och även hennes mamma som är mycket aktiv."

Britt-Marie Thorén, volontär i Nöjesfixarna sedan 3 år, bemannar kassan denna gång.

Britt-Marie berättar att inträdet till dagens *Höstmys* är 120 kr och då ingår maten och underhållningen som duon Refräng & Co från Lödöse står för. Duon består av Gunilla Hansen och Kent Jonasson. Klockan 13 går Monica fram till mikrofonen och presenterar menyn inför gästerna. Alla ser förväntansfulla ut och ett suktande "Ååååh" hörs genom publikskaran när chokladpuddingen presenteras. Därefter drar Refräng & Co i gång med den gamla klassikern "En röd liten stuga nerved sjön". En del börjar nynna med och andra gungar lite på sina stolar. Det sprids en varm, gemytlig och hemtrevlig stämning i salen. Kent Jonasson i bandet tycker det är viktigt med den här typen av arrangemang då det är många ensamma och trycker på vikten av gemenskap och livskvalitet. Ann-Christine Björnlund från Västerlanda tycker allt är fantastiskt bra och trevligt. "Jag brukar komma på deras arrangemang. Jag gillar också bandet som spelar idag". Anja från Göta-slätten brukar komma till arrangemangen mellan varven men är ny besökare till *Höstmys*. "Det är väldigt trevligt, alla trivs", säger hon.

Jag börjar försiktigt runda av besöket och låta festligheterna ta vid men innan jag går behöver jag få smaka av maten. Jag får en skål med varm soppa toppad med bacon och persilja, två skivor bröd och en skål med ett rejält lass chokladpudding, grädde och salt-karamellsåsen. Utsökt! Det är nästan så man längtar efter att få bli 65+.

Text: Linus Westerlund
Bild: Henrik Mossberg

Körlivet i våra församlingar

I pastoratets församlingar finns flera körer, några av dem berättar vi lite mer om här. Mer information om våra verksamheter hittar du på hemsidan.

Kyrkokören under övning i Hjärtums församlingshem.

KYRKOKÖREN

Kyrkokören övar på tisdagar i Hjärtums församlingshem kl 18.30. Du kan lyssna till dem söndag 1 december, under högmässan i Hjärtums kyrka kl. 10, i Djurhults kapell kl. 16 samma dag och under Musikgudstjänsten i Djurhults kapell 6 januari, kl. 16.
Körledare: Birgitta Aurell-Keczán

PROJEKTKÖREN

Projektkören övar några gånger före jul tillsammans med kyrkokören, och sjunger sedan under "Vi sjunger in julen" söndag 15 december kl. 18 i Hjärtums kyrka.
Körledare: Birgitta Aurell-Keczán

Projektkören sjunger in julen i Hjärtums kyrka.

Övningen inför Mellandagsgospel pågår för fullt!

LILLA EDET GOSPEL

Lilla Edet Gospel övar i Fuxerna församlingshem, onsdagar kl. 19.15-21.15. Start onsdag 8 januari.
Körledare: Henrik Mossberg
Kom och lyssna söndag 29 december kl. 18, Västerlanda kyrka på Mellandagsgospel med Lilla Edet Gospel, band och solister, under ledning av Henrik Mossberg.

BARNKÖREN TONDRAGET/AFTER SCHOOL

Barnkören sjunger i samband med After School på onsdag eftermiddag, i Fuxerna församlingshem.
Ledare: Fredrik Tobin-Dodd, Anette Johansson och Antonie Hoffmann

Att vara med i en kör och sjunga med andra är roligt!

Nya träd och gosiga katter!

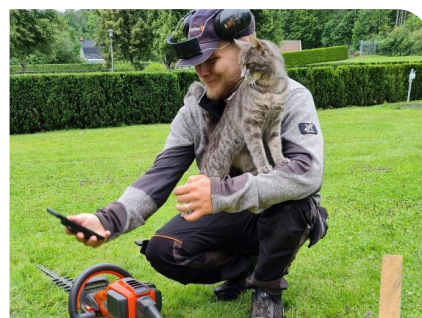
Ibland flyter dagarna på utan större ståhej och andra dagar traskar fyrbenta små händelser in i traktorn(!)

Här är Ulrica Sjöberg i full gång med trädplantering, denna gången är det en lönn som ska i jorden.

Johan Vingård får både en hjälpsam tass på jobbet med häckklippningen, och ett keligt sällskap i traktorn senare under dagen.

Ulrica planterar nya träd, medan Johan får en hjälpsam tass under arbetsdagen.

Redaktionen för församlingsbladet tar gärna emot bilder från läsekretsen för publicering. Har du en bild från Fuxerna, Åsbräcka Hjärtum eller Västerlanda?

Skicka den till:
lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se, märk Läsbild och skriv var bilden är tagen.

Denna läsbild är inskickad av Bengt Larsson, och den är tagen tidigt i år vid älven nedanför Fuxerna församlingshem.

Bibelskola till våren

I pastoratets församlingar finns flera sammanhang där Bibeln läses och studeras. Ett av dessa är Bibelskolan där en träffasdagtid och en träffas kvällstid. I samband med Café Fuxerna har Hebreerbrevet studerats under hösten, och i Västerlanda kyrka på torsdagskvällar har vi lärt känna olika bibliska gestalter. Till våren kommer dags- och kvällsbibelskolan ha samma ämne: Den nicenska trosbekännelsen. Den har sin grund i kyrkomötet i Nicea år 325. Den är alltså 1700 år gammal och under studiets gång kommer vi att finna att den är både biblisk grundad och dagsaktuell.

Text: Rolf Pettersson

Här hittar du vad som händer i våra församlingar

På hemsidan www.svenskakyrkan.se/lillaedet, facebook samt i församlingsbladet Lilla Maria, som finns att hämta i alla våra kyrkor och församlingar, får du mer information. För prenumeration via e-post eller beställning av aktuellt nummer, ring 0520-49 47 00 eller maila lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

Vi reserverar oss för eventuella justeringar.

*Händer
hos oss i
vinter!*

Barn & familj

Julmarknad

Söndag 1 dec. kl 15–18

Levande julkrubba på julmarknaden i Lilla Edet. Kom och möt Jesusbarnet i krubban! Internationella gruppen finns med på julmarknaden.

Messy Church – för hela familjen

Måndag 2 dec. kl 17

i Hjärtums församlingshem

Fika, sång, julpyssel, gudstjänst och lagad mat. Ingen anmälan. Gratis.

Julpyssel

Torsdag 12 dec. kl 16 i Västerlanda församlingshem

Kl 18 Luciaandakt i kyrkan.

Dopängeln delas ut till dem som döpts under året.

Tac ó Gud – för hela familjen

Fredag 13 dec. kl 17–19 (drop in 16.30) i Fuxerna församlingshem

Pyssel, sång, enkel gudstjänst och mat. Ingen anmälan. Gratis.

Vi börjar med pyssel och avslutar med tacos.

TERMINSSTARTER:

Ungdomsgruppen

22 jan. kl 19–20.30

Fuxerna församlingshem

After school – start v.4

Fuxerna församlingshem

Tycker du om att leka, pyssla, baka eller spela pingis, då är detta något för dig!

Måndag

kl 13–15 After school, åk 1–3

kl 14.30–16.30 After school åk 1–4

Tisdag

kl 13.15–14.45 Mini after school, åk 5–6 år

kl 15.30–17.30 Tjejgrupp, åk 5–6

Onsdag

kl 13.30–15.30 After school/

barnkören Tondraget, åk F–3

kl 14(15)–16.30 Barnkör/

After school, åk 4–6

Torsdag

kl 14–16 After school, åk 4–6

Kontakt: anette.johansson@svenskakyrkan.se

@svenskakyrkan.se

Måltid & gemenskap

Kyrkans timme på Hägern

Käppslängaregatan 4 A

Torsdag 19 dec. kl 14–15.15

Enkelt program, kaffe och gemenskap. Kostnad 20 kr.

Julafton 24 dec. kl 11–13

Västerlanda församlingshem

Enkelt Julbord med Dagens ord kl 12.

Café Fuxerna tisdagar kl 9.30–11

Fuxerna församlingshem.

Ej 24 dec. och 31 dec.

Tisdagscafé kl 11–12.30

Hjärtums församlingshem.

Startar 4 feb.

Kostnad 30 kr. Dagens ord kl 12.

Onsdagscafé kl 11–13

Västerlanda församlingshem.

Startar 5 feb.

Kostnad 20 kr. Dagens ord kl 12.

Tro & fördjupning

Det finns hopp-kväll

Tisdag 3 dec. kl 18

Fuxerna församlingshem

En kväll med hoppfulla livsberättelser och musik. Vi bjuder på fika.

Bibelskola i Fuxerna

Tisdagar kl 10.15–12

Prästgården. Startar 14 jan.

Bibelskola i Västerlanda

Torsdagar efter mässan,

(som börjar kl 18) Västerlanda kyrka.

Startar 16 jan.

*Varje
vecka*

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

HJÄRTUM

Söndagar, högmässa kl. 10

En torsdag i månaden,
mässa kl. 18

VÄSTERLANDA

Söndagar, högmässa kl. 12

Torsdagar, mässa kl. 18

FUXERNA

Söndagar, högmässa kl. 10

Tisdagar, mässa kl. 9,

i församlingshemmet

Onsdagar, mässa kl. 18

En söndag i månaden,

finsk gudstjänst kl. 12

DJURHULT

En söndag i månaden

Gudstjänst/högmässa kl. 16

ÅSBRÄCKA

Vissa helger

JULDAGEN ÅSBRÄCKA KYRKA
Onsdag 25 dec. kl 08.30 Julotta

QR-kod till
våra barn-
verksamheter!

Sång & musik

Kom med och sjung!

Hjärtum, Västerlanda och Djurhults kyrkokör övar tillsammans.

Tisdagar kl 18.30–20.30 i Hjärtums församlingshem. Terminsstart 4 feb.
Körledare: Birgitta Aurell-Keczán

Sjung Gospel!

Lilla Edet Gospel sjunger gospel tillsammans varje vecka.

Onsdagar kl 19.15–21.15 i Fuxerna församlingshem. Terminsstart 8 jan.
Körledare: Henrik Mossberg

* Vinterns musik *

Lördag 14 dec. kl 15 Fuxerna kyrka

De vackraste finska julsångerna under ledning av Kimmo Tuomaala och Trollhättans finskspråkiga kyrkokör
Lauantaina 14/12 klo 15 Fuxernan kirkossa Kauneimmat suomalaiset joululaulut Kimmo Tuomaalan ja Trollhättanin kirkokokuoron vetämänä

Söndag 15 dec. kl 18 Hjärtums kyrka

”Vi sjunger in julen” Julprojektören sjunger under ledning av Birgitta Aurell-Keczán. Solist medverkar.

Söndag 29 dec. kl 18 Västerlanda kyrka

Kom och lyssna på Mellandagsgospel med Lilla Edet Gospel i Västerlanda kyrka. Band och solister medverka, under ledning av Henrik Mossberg.

Torsdag 2 jan. kl 18 Västerlanda kyrka

Veckomässan följs att en stunds stilla nyårsmusik med Fredrik Tobin-Dodd vid orgeln.

Måndag 6 jan. kl 12 i Västerlanda kyrka

Vi sjunger Julens psalmer! Rolf Pettersson, Fredrik Tobin-Dodd och brasskvartett.

Måndag 6 jan. kl 16 i Djurhult kapell

Trettondedag jul, Musikgudstjänst. Kyrkokören sjunger under ledning av Birgitta Aurell-Keczán, präst Johannes Kannas.

Julens gudstjänster

FÖRSTA SÖNDAGEN I ADVENT 1 dec.

Fuxerna kyrka kl 10 Högmässa
Hjärtums kyrka kl 10 Högmässa, kyrkokören medverkar
Västerlanda kyrka kl 12 Högmässa
Djurhult kapell kl 16 Gudstjänst, kyrkokören medverkar

TREDJE SÖNDAGEN I ADVENT 15 dec.

Hjärtums kyrka kl 18
”Vi sjunger in julen”

JULAFTON 24 dec.

Västerlanda kl 12 Andakt
Fuxerna kyrka kl 22 Julnattsmässa, solosång
Hjärtums kyrka kl 23 Julnattsmässa, sångensemble.

JULDAGEN 25 dec.

Västerlanda kyrka kl 07 Julotta
Åsbräcka kyrka kl 08.30 Julotta
Fuxerna kyrka kl 10 Högmässa
Pilgården kl 10.30 Mässa
Fuxerna kyrka kl 12 Finsk gudstjänst
Hjärtums kyrka kl 16 Julens berättelse för små och stora

ANNANDAG JUL 26 dec.

Fuxerna kyrka kl 10 Högmässa
Västerlanda kyrka kl 12 Högmässa
Djurhults kapell kl 16 Högmässa

SÖNDAGEN EFTER JUL 29 dec.

Västerlanda kyrka kl 18
Mellandagsgospel

NYÅRSAFTON 31 dec.

Hjärtums kyrka kl 16 Nyårsbön

TORSdag 2 jan.

Västerlanda kyrka kl 18
Stilla nyårsmusik med Fredrik Tobin-Dodd vid orgeln, efter mässan.

TRETTONDEDAG JUL 6 jan.

Västerlanda kyrka kl 12
Vi sjunger ut julen!

Djurhults kapell kl 16

Musikgudstjänst.
Kyrkokören medverkar.

JULPYSSEL MED LUCIAANDAKT
12 dec. kl 18, Västerlanda kyrka
innan dess, julpyssel i församlingshemmet kl 16

”VI SJUNGER IN JULEN”
15 dec. kl 18
Hjärtums kyrka

DE VACKRASTE FINSKA
JULSÅNGERNA
Lördag 14 dec. kl 15 Fuxerna kyrka
Lauantaina 14/12 klo 15 Fuxernan kirkossa. Kauneimmat suomalaiset joululaulut.

Herrfrisering sedan 1968 –vi möter *Bengt-Lennart Mellqvist*

NAMN: Bengt-Lennart
Mellqvist

BOR: Lilla Edet

FAMILJ: Fru, tre vuxna barn
och fem barnbarn

INTRESSEN: Fotboll och
villavagnen i Grebbestad

Bengt-Lennart Mellqvist började på Frisörskolan 1965 och sedan 1968 har han klippt håret på kunder i Lilla Edet. Det är ett ansenligt antal personer som suttit i hans frisörstol. Sedan 1973 har han haft egen salong.

Hur kom det sig att du valde detta yrke?

-När jag gick i skolan gjorde jag prao i två veckor hos frisörerna Valter Hildesson och Erik Andersson. Tydligt sopade jag hår bra, för när det var dags för gymnasiet, ringde Erik och föreslog att jag skulle söka till frisörskolan. Han hade då tre år kvar till pension. När jag gick ut frisörskolan kunde jag börja arbeta i deras salong.

Vad uppskattar du mest i ditt arbete?

-Kunderna, utan tvekan. En del har varit mina kunder i decennier. Några av dem vill prata, andra sitter tysta och jag tycker det är viktigt att låta kunden styra det.

Var någonstans är du uppvuxen?

-Jag är uppvuxen på Ström. På den tiden var älven en skarp gräns, mellan kommuner, landskap. Det gällde också det som är ett stort intresse för mig: fotbollen. Det var olika klubbar.

Men jag har ofta sett dig på byn med Edet FK:s klubbtröja!

-Ja, det stämmer. 2012 gick klubbarna LEIF och Inland samman. Det var både nödvändigt och bra. Så numera har jag mitt fotbollsengagemang där. Vi har bland annat 300 ungdomar i olika åldersklasser.

Har fotbollsintresset funnits med hela tiden?

-Ja, det har det. Tidigt var jag aktiv i Inlands IF och redan i 14-15 års-åldern fick jag uppgifter som ledare och i styrelse. Jag hade astma på den tiden och fick därför trappa ner engagemanget på fotbollsplanen men efter några år kunde jag återvända dit tack vare mediciner.

Utöver fotbollen, hur ser din fritid ut?

-I över 40 år har vi haft en villavagn i Grebbestad. Det har varit väldigt betydelsefullt för mig. Villavagnen i Grebbestad har också varit en samlingspunkt för min familj. Som egenföretagare har det varit skönt att kunna komma undan och koppla av. Där på campingen i Grebbestad har vi fått många vänner genom åren.

Hur har du klarat dig från yrkesskador?

-Rygg och nacke är utsatta för frisörer. Jag har alltid hållit igång. Två till tre gånger i veckan går jag på gym, e-gym som det heter. Där har jag ett program på åtta stationer anpassat för mig. Sedan har jag en motionscykel där hemma som jag ofta använder.

Du har passerat den "vanliga" pensions-åldern, vad är det som driver dig att fortsätta med arbetet?

-Kunderna. Kontakterna med dem är oerhört stimulerande. När jag fyllde 65 trappade jag ned något och började med lediga fredagar. För ett år sedan fortsatte det med att jag är ledig också på måndagarna. Men jag fortsätter så länge krafterna står bi. För det är, som sagt, väldigt stimulerande.

Text: Rolf Pettersson

Foto: Henrik Mossberg

>> Vad uppskattar du mest i ditt arbete?

-Kunderna, utan tvekan. En del har varit mina kunder i decennier.<<

Sarkofagen vid Hjærtums kyrka väcker många nyfikna blickar.
Här vilar Rutger Macklean, född 1688–död 1748.

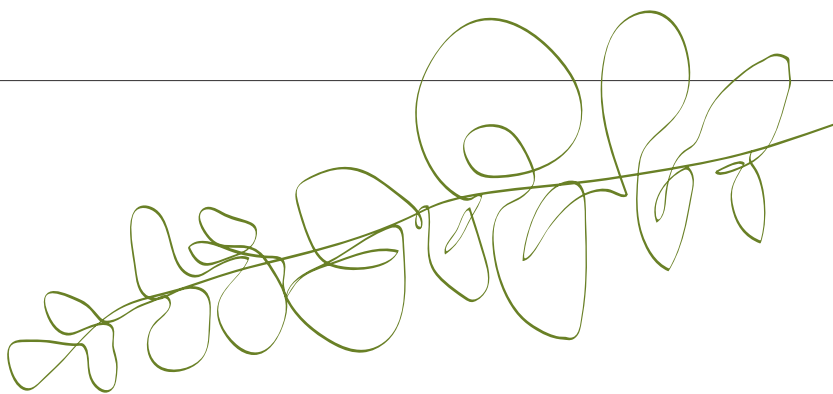

Krister Koch ståendes vid sidan av
sarkofagen vid Hjærtums kyrka.

Bild ovan Aschebergs vapen sköld
Bild nedan Mackleans vapensköld.

Kyrkogården berättar...

Kyrkogårdarna i vårt land är välskötta, inte sällan som välordnade parker, inbjudande och rofyllda. Först och främst är kyrkogården de dödas vilorum och därmed en minnenas plats. Även om sorgen och saknaden inte är dagsaktuella, är kyrkogården en tillflykt för många för en stunds stillhet, reflektion och eftertanke. Att vandra på kyrkogårdens gångar, sitta ned på en bänk en stund, är rekreation för många. Kyrkogården är de dödas vilorum men inte en slutstation även om det många gånger kan kännas så. Jesu uppståndelse från de döda på den tredje dagen är en avgörande händelse och det kristna hoppet är hans löfte att också vi ska få erfara detta.

Kulturhistoria

Kyrkogården ger också en fingerisning om vad som präglat den aktuella bygden. På gravstenarna kan det stå "slussvaktaren", "lantbrukaren" osv och titlarna säger något om bygden man är i. Kyrkogården är en kulturhistorisk plats. På södra sidan om Hjärtums kyrka finns en sarkofag och jag stämmer möte med Krister Koch för att få veta något om dess historia.

Sarkofagen vid Hjärtums kyrka

Vem är det som fått en så mäktig sarkofag i Hjärtum? frågar jag Krister som berättar:

-Det är Rutger Macklean, född 1688, död 1748. Han var officer i Karl XII:s armé och blev sårad i slaget vid Holowczyn den 4 juli 1708, "där han blev skjuten genom bröstet, då standaret föll honom ur händerna", som det står. Slaget vid Holowczyn var en lätt seger enligt kung Karl XII men ett år senare blev det tvärtom. Då stod slaget vid Poltava, där resterna av den svenska armén retirerade men tvingades

kapitulera vid Perevolotjna. 1200 man fördes till staden Tobolsk i Sibirien som krigsfångar, bland dem Rutger Macklean. Sveriges kung Karl XII lyckades undkomma till Osmanska riket (Turkiet). Rutger Macklean släpptes efter 13 års fångenskap.

Släktvapen på altaruppsatsen

Krister berättar vidare att Rutger Mackleans morfar var Rutger von Ascheberg (1621-1693). Aschebergs och Mackleans släktvapen finns båda avbildade på altaruppsatsen i Hjärtums kyrka. Mackleans ätt härstammar från Skottland och hans förfäder kom till Sverige under 1600-talet i samband med att Gustaf II Adolf grundade Göteborg.

Ströms säteri

Rutger Macklean var ägare till Ströms säteri. Godset stannade i familjen Evers ägo till 1893 då verksamheten gick i konkurs och Ström såldes vidare i ett par omgångar, bland annat på 1940-talet till Ströms Trämasse Fabriks aktiebolag (senare

Inlands Pappersbruk). Slottet fick därefter fungera som tjänstebostäder och disponentbostad åt bruket till 1980-talet. Inlands Pappersbruk styckade godset i mindre gårdar 1913-1916 och sålde dessa till ett tjugotal egnahemsbildare. Fram till denna tid utgjorde Ströms gods Bohus läns största jordegendom. Ägorna omfattade markområden från Hisingen i söder till norska gränsen i norr.

Sonen bar samma namn

Rutger Mackleans son, fick samma namn som fadern och han levde 1742-1816.

-Han är den kände skiftesreformisten som ärvde Svaneholms gods i Skåne 1782, berättar Krister. Denne Rutger den yngre införde enskiftet i Sverige och i slutet av 1700-talet lät han smittkoppsvaccinera alla som lydde under godset. Allmän smittkoppsvaccinering av alla svenska barn blev lag i Sverige först år 1816.

Text och foto: Rolf Pettersson

MARIA KORSORD

	2114-949 © Burmans förlag	JUVERDJUR INTERPUNK- TIONSTECKEN	VIRKES- STAPEL- HULI- GAN	ROBYN CARLS- SON				
	KAN MAN TIDEN AN OCH VANTA	NYKTER ELLER SNYGG	STRUN- TA I 'TI		FÅS AV KOKA- DE BEN TILL SNICK- ERIER			
	ÄR FÖR- SAMLING- EN I FRED- RIKS KYR- KA VID SLOTTS- BACKEN I I STOCK- HOLM (60mla stan)	MARIAS ANNA BIBELN VÄLJA		FÖRR PÅ KRISTIA- NOPEL- BILAR	KALL KÅRE			
	DRAG- ARE SERE- NITET		BILE- AMS ---	NAMN I JE- SAJA PRO- FETIOR OCH FÖR VÄCKELSE- KYRKOR	TON TRE			
	ROM- DOM	JOHANNES, HOV- PREDIKANT 1905 O. FÖRESTÄNDARE FÖR ERSTA	VILL MYCKET MER	"JESUS ÄLSKAR ALLA BARNEN"	ALBAN- SKA TE- RESA		DEVIS ATT SAMLAS UNDER	ÖVER- VAK- NING DOFTRIK
EN AV JESU 12 APOST- LAR NOLL		HED- MARK		BÄR BIBEL- DEL	ADAK- TUSSON		AKUT TILL EN BÖRJAN MOTGIFT	
LYXBIL TITA- NICS OLYCKA		APOT- STEL PELAR- GÅNGEN		PLAN			TERA	LIGGER FORMEL- L MICHAEL SCHU- MACHER I
	ÖSTER- RIKE PRON.	PEER GYNT SON T. JAKOB		BEDÖVAR			VÄGRA SAM- TYCKE	
		FÄRG- GAS I SKYLT	@		"CHILLA" KAN GE ALLERG (FÖRKORTN.)		PARLA- MENT GLACIAR- MTRL	
PAULUS KALLA- DE DEN FÖR KRISTI KROPP (1 Kor. 12)			VAR SALVA- DOR DALI		HETER LAZIO IDAG	--ORNÄS		TREVÄGS- KORS- NING SVAVEL
	HÄMNSTAD PÅ ARABISKA HALVÖN SOM VARIT EN KRONKOLONI. STADEN ÄR OMNÄMND I BIBELN			STOCK- HOLMS HELIGE MAN		PORTU- GISK ÖRLOGS- MAN		BERN- HARD AV CLAIR- VAUX

LÖSNING KORSORD MARIA 24-3

Stensele ska få den största träkyrkan i hela Sverige!

KARIN TEGMARKE
WISSEL, STÄTTA-
EPIDEMIOLOG
(17.11.2020)

THE
EVERLY
BROTHERS

SANCT
KUST-
LAND

NY OCH GLAD-
ARE FORM AV
GRUPPET

SEK
FÖR

VI FÖLJER KARTBE-
SKRIVNINGEN
HELA TIDEN!

KARL XII'S
HUNDAR ELLER
NÄMNA I HASSE
O. TAGE-REVV

BRANMAN
CALLAS
OCH
STEMME

MARCIA
LONGBA

DANZIG
DANZIG

BRANMAN
CALLAS
OCH
STEMME

YEN UNH
(BOUTAF
PROGNO)

SVENSK
SUPER-
PORTNO

2114-616
© Burmans förlag

VINNARE KORSORD

Vinnare i korsordet i nr. 3/24:
Birgitta Löfberg och Maria Bergérus

Grattis till vinnarna
och tack till alla er som skickat in lösningar!

SKICKA ELLER MAILA IN DIN LÖSNING

Vi söker de gula nyckelorden, skicka in senast 10 december till:

Församlingsbladet Maria, Fuxernavägen 8,
463 33 Lilla Edet

eller maila in, med Mariabladet i ämnesraden, till:

lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

Vi drar en vinnare som får välja mellan en fin frukostbricka, efter en akvarell av Karin Grönlund, eller en vacker mugg.

Namn: _____

Adress: _____

Telefon: _____

Tävla i citatjakten!

Leta upp varifrån följande citat är hämtat och skriv upp artikelrubrik eller sida. Maila ditt svar till redaktionen. Ange Mariabladet i ämnesraden.

Du är med och tävlar om en julgranskula och en julgransdekoration! Ange ditt första- och andrahands val.

Maila till:

lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

Senast tisdag 10 december

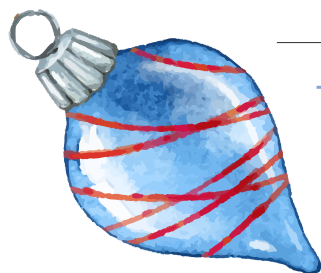
VINNARE CITATJAKTEN

Följande vinnare i Citatjakten nr. 3/24:

Elisabeth Wiklander, Inga Johansson, Anna Kristina Nilsson och Krister Hammar.

Ett stort grattis till er och tack till dig som deltagit.

"Kyrkogården ger också en fingervisning om vad som präglat den aktuella bygden."

*När juldagsmorgon glimmar, jag vill till stallet gå.
Guds Son i nattens timmar där vilar uppå strå.
Guds Son i nattens timmar där vilar uppå strå..*

Sv ps 121

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Svenska kyrkan

Lilla Edets
pastorat

Namn

Personnummer

Gatuadress

Namnsteckning

Postadress

Ort och datum

Telefon

Ett barn som inte tillhör Svenska kyrkan, men har vårdnadshavare som tillhör kyrkan, kan finnas antecknat i avvaktan på dop eller meddelande i kyrkobokföringen. Anteckningen tas bort ur kyrkobokföringssystemet när barnet blir fyra månader eller vårdnadshavaren begär att anteckningen tas bort. Likaså kan det finnas anteckning för vårdnadshavare som inte tillhör kyrkan, men har barn under 18 år som tillhör kyrkan. Anteckningen tas bort ur kyrkobokföringssystemet när barnet blir 18 år eller vårdnadshavaren begär att anteckningen tas bort.

Var vänlig markera de svar som är aktuella

- ☐ Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning, årmånad.....dag.....
- ☐ Jag är döpt i en annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning, årmånad.....dag.....
- ☐ Jag är döpt i en annan kristen kyrkas ordning, årmånad.....dag.....
och önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse för dop.
- ☐ Jag är inte döpt, men önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse för dop.
- ☐ Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning, årmånad.....dag.....
- ☐ Jag är konfirmerad i annan kristen kyrkas ordning, årmånad.....dag.....

Fyll i talongen och ta ett kort på den. Maila anmälan till: lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

"Att vara volontär och arbeta ideellt ger så mycket tillbaka. Alla behövs för sin grej"

Läs mer om Nöjesfixarna i Reportage, sid 4-5

Vad uppskattar du mest i ditt arbete?

-Kunderna, utan tvekan. En del har varit mina kunder i decennier.

Läs mer i Mötet med
Bengt-Lennart Mellqvist, sid 10-11

Rutger Mackleans son, fick samma namn som fadern och han levde 1742-1816.

-Han är den kände skiftesreformisten som ärvde Svaneholms gods i Skåne 1782.

Läs mer om Rutger Macklean, sid 12-13

**Svenska
kyrkan**

Lilla Edets
pastorat

**SAMHÄLLSINFORMATION - DELAS UT
TILL ALLA HUSHÅLL I PASTORATET**